

Ny forskningsrapport viser folkeskoler hvordan elever kan lære bedre

Den hidtil største, forskningsbaserede undersøgelse blandt lærere, pædagoger og elever i alle Vejle Kommunes folkeskoler er netop offentliggjort. På baggrund af undersøgelsen har forskere anbefalet, hvor skolerne bedst kan udvikle sig for at skabe optimal læring og trivsel. Skolerne er selv med i udviklingsarbejdet.

Alle folkeskoler i Vejle Kommune har i et stykke tid været omdannet til ét stort forsøgscenter. I samarbejde med forskningscentret Universe Research Lab er i alt 35 skoler, 1.500 lærere og pædagoger, 120 ledere og 12.500 elever med i et toårigt udviklings- og forskningsprojekt, som har til formål at højne fagligheden og skabe bedre trivsel blandt både elever, pædagoger og lærere.

Metoder til at øge elevernes trivsel

Projektet hedder "Mange måder at lære på" og skal på sigt give alle folkeskoler i Vejle de bedste vilkår for at drive undervisning og sikre optimal læring hos eleverne. Det gøres blandt andet ved at kortlægge den enkelte skoles aktuelle styrker og behov, for derefter at arbejde mere fokuseret med konkrete udviklingsprojekter tilpasset den enkelte skole.

– Os bekendt er det første gang et skoleudviklingsprojekt af denne størrelse gennemføres i samarbejde med en gruppe forskere. Vi undersøger bl.a. sammenhænge mellem undervisningsvilkår, trivsel, faglighed, hvordan elever lærer bedst og hvordan de bedst kan understøttes i at tænke og handle originalt, forklarer Hans Henrik Knoop, psykolog og forskningsdirektør ved Universe Research Lab.

Første rapport netop offentliggjort

Første rapport i det toårige projekt er netop offentliggjort. Her fremlægges resultaterne af en række spørgeundersøgelser, som alle elever, lærere, skoleledere og pædagoger på folkeskolerne i Vejle har været igennem, gennemført af forskere fra forskningscentret Universe Research Lab. Spørgsmålene er inddelt i 12 hovedkategorier omfattende:

Fysiske omgivelser (elever, professionelle og ledere)

Fysisk sundhed (elever, professionelle og ledere)

Valgfrihed, kontrol over egen situation og tryghed (elever, professionelle og ledere)

Faglig, personlig og social udvikling / læring (elever, professionelle og ledere)

Individuelle styrker og svagheder (professionelle og ledere)

Tryghed og engagement (elever, professionelle og ledere)

Kreativitet (professionelle og ledere)

Social ansvarlighed (professionelle og ledere)

Kommunikation (elever, professionelle og ledere)

Undervisningens organisering og klasseledelse (elever, professionelle og ledere)

Organisering og ledelse (professionelle og ledere)

Indsats og udbytte (elever, professionelle og ledere)

Resultatet af undersøgelserne er mundet ud i en rapport, der viser, hvor skolerne kan sætte ind, for at højne fagligheden og skabe bedre trivsel.

I rapporten fremsætter forskerne en række anbefalinger til den enkelte skoles videre udvikling. Men skolerne er også selv med i udviklingsarbejdet, for både kommunens skoleafdeling og projektets forskere er helt bevidste om at de virkelige "eksperter" er praktikerne ude på skolerne. Det kommer blandt andet til udtryk ved at skolerne har arbejdet sideløbende med forskerne, og selv kortlagt deres styrker og behov på baggrund af deres egne svar i undersøgelsen. En del af skolerne har allerede på nuværende tidspunkt igangsat forskellige udviklingsprojekter.

– Lærere, skoleledere og pædagoger har, ud fra deres egne og elevernes svar, selv været med til at fortolke resultaterne af undersøgelserne. Dét har givet ejerskab, og de har med egne ord kunnet formulere, hvilke styrker og udviklingsmuligheder, der er brug for på den enkelte skole, fortæller Hans Henrik Knoop.

Skoleleder på Petersmindeskolen i Vejle og skolelederrepræsentant i projektets styregruppe, Jens Jørgen Christensen supplerer:

– Det skal være slut med kun at gætte og tro. Der har altid været udvikling i skolerne, men samarbejdet med forskerne gør det langt mere fokuseret og forpligtende. Med resultaterne fra projektet vil vi med større sikkerhed kunne fokusere på de indsatsområder den enkelte skole har brug for, fortæller Jens Jørgen Christensen, der netop på sin skole har et udviklingsprojekt i gang, der handler om at undervisningen i højere grad skal aktivere eleverne. Det sikrer større fagligt udbytte, hurtigere sprogudvikling og ikke mindst øget selvværd.

Se nærmere beskrivelse nedenfor (Cooperative Learning).

– Målet med projektet "Mange måder at lære på" er at finde veje og metoder til at øge elevernes trivsel, deres faglighed og støtte op om deres personlige udvikling. I Vejle Kommunes Børne- og Ungeafdeling har vi et stort medansvar for at sikre rammerne for en optimal skolegang for den enkelte elev. Og vi har et stort ønske om at styrke vilkårene for en mere differentieret pædagogik, som kan imødekomme elevers forskelligheder. Og ikke mindst vise vejen til den nyeste viden om læring og pædagogik, forklarer skolechef Anette Jensen, Vejle Kommune.

Forskernes anbefalinger

Her fremsættes anbefalinger fra forskerne – samstemt for elever, lærere, skolepædagoger og ledere (kan læses i sin fulde form i vedhæftede pdf-fil):

at forbedre **mulighederne for spændende undervisning** yderligere ved samstemt i højere grad at tage hensyn til

- elevernes behov for at forstå både den langsigtede relevans og opleve umiddelbar brugbarhed, af dét, der læres i skolen (også elever glemmer i vid udstrækning dét, de ikke bruger)
- elevernes individuelle styrker – herunder fx deres talentprofiler, foretrukne måder at lære på (læringsstile) og karakterstyrker
- lærernes og skolepædagogernes foretrukne måde at undervise på – herunder fx deres talentprofiler, foretrukne måder at lære på (læringsstile) og karakterstyrker
- lærernes og skolepædagogernes behov for umiddelbar adgang til nye teorier, metoder og redskaber, når der er brug for det
- lærernes og skolepædagogernes behov for feedback på arbejdspræstationer
- elevernes behov for at koncentrere sig i undervisningen – ved at give elever bedre indsigt i, hvordan de selv, hver især, kan bidrage til dette
- elevernes behov for selv at kunne være kreative i undervisningen
- lærernes og skolepædagogernes behov for at have skræddersyede tilbud til elever, som har brug for noget ekstra (fx større udfordringer eller mere hjælp) for at kunne koncentrere sig – herunder måske en bredere afklaring af specialområder/specialtilbud på skolerne
- elevernes behov for kommunikations- /og konfliktløsningskompetence
- lærernes og skolepædagogerne behov for kommunikations- /og konfliktløsnings-kompetence

at fastholde, og på relevante områder intensivere, **indsatsen mod mobning**

at **forbedre, eller erstatte, skolernes fysiske rammer**, hvor det er nødvendigt – det bemærkes her, at lederne gennemsnitligt vurderer de fysiske rammer som noget bedre end medarbejderne gør, hvilket giver anledning til drøftelser

at **forbedre forhold vedr. fysisk sundhed**, hvor det er nødvendigt – fx svarer dét at være træt på arbejdet til at køre i en bil med halvflade dæk - det kan/bør overvejes, hvordan der fx kan etableres bedre muligheder for at øge fysiske (fælles) aktiviteter, bedre adgang til sund mad og bedre muligheder for at holde nødvendige pauser

at **forbedre mulighederne for at ledere, lærere og skolepædagoger kan handle konstruktivt i tilfælde af overbelastning** ved

- enten hurtigt at kunne tilegne sig øget kompetence og derved "vokse med opgaven"
- eller hurtigt at kunne få aflastning så man ikke stresses længerevarende (hvilket er sygdomsfremkaldende)

at **forbedre mulighederne for at kunne handle konstruktivt i forhold til opgaver, som ikke umiddelbart giver mening**, så de

- enten bliver meningsfulde/velbegrundede
- eller opgives

at **forbedre mulighederne for relevant løbende kompetenceudvikling** for lærere, skolepædagoger og ledere

at **forbedre mulighederne for ro, kontinuitet og færdiggørelse af igangsatte projekter**

at **afstemme forhold mellem udfordringer/opgaver og kompetencer/ressourcer bedre**

at **lederne bør overveje, hvordan lærerne og skolepædagogerne kan støttes, inspireres og udfordres endnu mere konstruktivt**, når der er brug for det

at **forvaltningen bør overveje, hvordan lederne kan støttes, inspireres og udfordres endnu mere konstruktivt**, når der er brug for det

Rapporten (samt et resumé) kan downloades i sin fulde længde her: <http://mmalp.dk/page52.aspx?newsid52=6>

Eksempler på aktuelle udviklingsprojekter

1. "LP-modellen"

"LP-modellen" er forskningsbaseret og lægger vægt på interaktionen mellem eleven og omgivelserne samt en kritisk vurdering af egen undervisning og klasseledelse. **L** står for læringsmiljø- og **P** står for pædagogisk analyse. LP-modellen tager udgangspunkt i det pædagogiske personales egne oplevede udfordringer. Den er udviklet ud fra en systemisk tænkning, og fokuserer på ændringer af praksis i klasselokalet.

Blandt andet på Øster Starup Skole i Vejle arbejdes med LP-modellen.

Kontakt: Skoleleder Jens Dall-Hansen, Øster Starup Skole i Vejle, tlf. 76 81 40 60.

2. Cooperative Learning

Der fokuseres på eleverne samarbejde i teams med henblik på læring. Undervisningen aktiverer eleverne og forskningens viser at denne undervisningsform udvikler elevernes sociale kompetencer, sikrer større fagligt udbytte, større tolerance, hurtigere sprogudvikling samt øget selvværd.

Kontakt:

Marianne Lindbjerg, klasselærer i 5. klasse på Petersmindeskolen og initiativtager til et projekt om Cooperative Learning på mellemtrin på Petersmindeskolen. Kan kontaktes på tlf. 28 35 92 91.

Skoleleder Jens Jørgen Christensen, Petersmindeskolen i Vejle, tlf. 25 37 07 30.

3. Læringsstile

Læringsstils-teorien skaber forståelse for elevernes forskellige måder at tilegne sig nyt og vanskeligt teoretisk stof på. Her arbejdes med, hvordan elevernes læringsstile kan tilgodeses og hvordan læreren kan differentiere undervisningen, så alle lærer mere effektivt. Nogle elever lærer bedst når de bevæger sig samtidigt, andre igen kan have brug for at have ro og være sig selv. Nogle har brug for at stoffet præsenteres i sin helhed, andre for at opgaverne bliver præsenteret en ad gangen. Anerkendelse af elevernes forskellige læringsstile kan skabe motivation og engagement.

Blandt andet på Give Skole arbejdes med læringsstile.

Kontakt: Pædagogisk konsulent Elin Aggeboe, Vejle Kommune, tlf. 30 30 20 24.

FAKTA

Om projektet

Projektet "Mange måder at lære på" startede i begyndelsen af 2009 og er planlagt til at køre frem til midt i 2011. Projektet omfatter alle skoler i Vejle Kommune, i alt: 35 skoler med 1600 lærere + pædagoger og endelig 12.500 elever.

"Mange måder at lære på" er iværksat af Vejle Kommune af flere grunde:

- Man ønsker at give hele skolevæsenet i Vejle en mulighed for udvikling, som ligger udover det sædvanlige.
- Man ønsker at styrke oplevelsen af at være blevet ét skolevæsen efter kommunesammenlægningen.
- Man ønsker at 95 procent af eleverne tager en ungdomsuddannelse.
- Endelig ønsker man, at alle kommunens skoler skal have mulighed for at stifte nærmere bekendtskab med den forskning, der ligger til grund for Tv-programmet Plan B, hvor læreren samt tre af ni elever kom fra den nuværende Vejle Kommune - og Tv-programmet SKOLEN, der foregik på en af Vejles folkeskoler, Gauerlund Skole.

Projektet Mange måder at lære på er inddelt i tre faser:

I første fase har alle elever, lærere, pædagoger og ledere været igennem en vilkårsundersøgelse, gennemført af forskere fra Universe Research Lab. Elever. For elevernes er det evalueringsværktøjet www.godskole.dk, der er benyttet. Evalueringsværktøjet er udviklet til at hjælpe skoler med at gennemføre løbende evaluering, der understøtter trivslen i klasserne og hos den enkelte elev. Redskabet er udviklet af Hans Henrik Knoop og Svend Erik Schmidt.

På baggrund af resultaterne er forskerne kommet med en række anbefalinger til den enkeltes skole videre udvikling. Sideløbende har skolerne selv kortlagt deres styrker og behov vedr. arbejdsvilkår og trivsel, og har herefter igangsat forskellige lokale udviklingsprojekter ude på skolerne.

I anden fase starter udviklingsprojekterne for alvor ude på skolerne i forlængelse af anbefalingerne. På cirka halvdelen af skolerne i Vejle er projekterne allerede i gang.

I tredje fase skal udviklingsprojekterne ude på skolerne beskrives og evalueres og den sidste undersøgelse skal finde sted 2011.

Undervejs vil kommunens forvaltning samt eksterne forskere og konsulenter samarbejde med skolerne for at hjælpe skolerne med at realisere deres ønsker.

LÆS MERE

Læs mere: <http://www.skole.vejle.dk/page31835.aspx> og <http://www.mmalp.dk/>

Download rapporten og resumé af rapporten her: <http://mmalp.dk/page52.aspx?newsid52=6>

Om Universe Research Lab

I forskningscentret Universe Research Lab arbejder man fokuseret på at kombinere teori og praksis ved at lade forskere og praktikere arbejde sammen om praksisudvikling. Forskningsmæssigt beskæftiger centret sig bl.a. med sammenhængen mellem læring og livsglæde, mellem kreativitet og livsglæde, mellem kreativitet og social ansvarlighed, mellem individualitet og fællesskab og mellem leg og læring.

Yderligere kontakt:

- **Hans Henrik Knoop:** Psykolog og forskningsdirektør ved forskningscentret Universe Research Lab. Tlf. 20 95 49 60.
- **Christina Lüthi:** cand. pæd. i pædagogisk psykologi og forsker ved Universe Research Lab. Tlf. 21 15 91 64.
- **Anette Jensen,** Skolechef i Vejle Kommune: Tlf. 21 20 14 02 / 76 81 50 40.
- **Jens Jørgen Christensen,** Skoleleder på Petersmindeskolen i Vejle. Skolen har 560 elever fordelt på 0.-9.klasse og 65 pædagogiske medarbejdere. Tlf. 25 37 07 30.
- **Marianne Lindbjerg,** klasselærer i 5. klasse på Petersmindeskolen og initiativtager til et projekt om Cooperative Learning på mellemtrin. Tlf. 28 35 92 91.